

Prezydent Miasta Poznania

Or-II.0003.1.43.2014

3103 14- 1653

Poznań, 31 marca 2014 r.

**Szanowna Pani
Lidia Dudziak
Radna Miasta Poznania**

Odpowiadając na przekazaną pismem z dnia 20 marca 2014 r. interpelację Pani Radnej w sprawie powiadamiania mieszkańców Poznania o zagrożeniach, uprzejmie informuję:

Główną przyczyną występowania przekroczeń stężeń 24-godzinnych pyłu PM10 w powietrzu jest tzw. niska emisja, pochodząca przede wszystkim z procesu spalania paliw stałych w indywidualnych systemach grzewczych, występująca w czasie niekorzystnych warunków pogodowych. Rozkład czasowy stężeń wskazuje na wyraźne powiązanie odnotowywanych przekroczeń z sezonem grzewczym, który trwa od października do marca - zanieczyszczenia kumulują się podczas pogody bezwietrznej.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu określa: poziom dopuszczalny dla pyłu zawieszonego PM10, dopuszczalną częstość przekraczania poziomu dopuszczalnego w roku kalendarzowym oraz poziomy alarmowy i poziomy informowania społeczeństwa o ryzyku wystąpienia przekroczenia poziomu alarmowego.

Poziom dopuszczalny pyłu PM10 w powietrzu dla 24-godzinnego okresu uśrednienia wynosi $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$ - przy czym przepisy prawa dopuszczają występowanie przekroczenia poziomu 24-godzinnego 35 razy w roku, natomiast dla roku poziom dopuszczalny wynosi $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

Poziom alarmowy dla pyłu PM10 to $300 \mu\text{g}/\text{m}^3$ dla okresu uśrednienia wyników wynoszącego 24 godziny, natomiast poziom informowania społeczeństwa o ryzyku wystąpienia przekroczenia to $200 \mu\text{g}/\text{m}^3$ dla okresu uśrednienia wyników wynoszącego 24 godziny.

Sytuacja, która miała miejsce w nocy z 13 na 14 marca 2014 r. odnosiła się do stężeń chwilowych, a nie do stężenia średniodobowego. Stężenie średniodobowe, które odnotowano w dniu 14 marca 2014 r. to około $138 \mu\text{g}/\text{m}^3$, a więc znacznie poniżej progu zarówno 200 jak i $300 \mu\text{g}/\text{m}^3/\text{dobę}$. Tego dnia wystąpiło przekroczenia poziomu dopuszczalnego 24-godzinnego, ale stanowiło

*Miasto know-how

Urząd Miasta Poznania, plac Kolegiacki 17, 61-841 Poznań

tel. +48 61 878 53 81, fax +48 61 852 92 75, prezydent@um.poznan.pl, www.poznan.pl

ono około 45 % w stosunku do poziomu alarmowego i około 70 % w stosunku do poziomu informowania społeczeństwa. Kumulacja wysokich stężeń, która nastąpiła w nocy z 13 na 14 marca 2014 r. wynikała między innymi z bardzo niekorzystnych warunków meteorologicznych (bezwietrzna pogoda z bardzo niskimi prędkościami wiatru 0,2-0,3 m/s). Ponadto kumulacja nastąpiła w nocy, co nie miało większego znaczenia dla ludzi.

Na uwagę zasługuje również fakt, że podobna sytuacja w tym czasie miała miejsce we Francji i Belgii, co wiązało się z niekorzystnym układem pogodowym zalegającym od Francji po Polskę. Eksperti twierdzą, że poziom smogu w Paryżu był niemal tak duży jak w Pekinie - jednym z najbardziej zanieczyszczonych miast świata (<http://www.rp.pl/artykul/1094110.html>).

Należy podkreślić, że w chwili, gdy nastąpiła zmiana warunków meteorologicznych tj. spadł deszcz i zwiększyły się prędkości wiatru, stężenia 24-godzinne spadły znacznie poniżej normy wynoszącej $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Od 15 marca do 26 marca 2014 r. włącznie nie odnotowano przekroczenia stężenia 24-godzinnego pyłu PM10 na stacjach pomiarowych Polanka oraz Ogród Botaniczny, a jakość powietrza była wręcz krystalicznie czysta.

W odniesieniu do przedstawionej w interpelacji propozycji ograniczenia korzystania z samochodów prywatnych w dniach, w których występuje wysokie stężenie pyłu PM10, wyjaśniam, że zaistniała w nocy z dnia 13 na 14 marca 2014 r. sytuacja nie była konsekwencją emisji pochodzącej z ruchu samochodowego, który w godzinach nocnych jest niewielki.

W celu zwrócenia uwagi mieszkańców na problem występowania przekroczeń dopuszczalnych wartości stężeń 24-godzinnych pyłu PM10 w Poznaniu i mobilizowania do podejmowania bardziej świadomych decyzji Miasto od listopada 2013 roku zamieszcza na stronie internetowej www.poznan.pl oraz na antenie TVP Poznań trzydniową ekoprognozę dotyczącą przewidywanych stężeń pyłu zawieszonego PM10. Jest ona przedstawiana w postaci map dla miasta Poznania oraz miasta Poznania na tle województwa wielkopolskiego. Mapy ekoprognoz pokazują, w których dniach powinno się powstrzymać, jeżeli to możliwe, przed spalaniem paliw stałych. Projekt będzie realizowany do końca marca 2014 r.

Z punktu widzenia prawa nie ma przepisów, które zakazywałyby spalania paliw stałych takich jak węgiel czy drewno. W związku z powyższym Prezydent poprzez ekoprognozę może zwrócić się z apelem do mieszkańców, natomiast nie może zakazać spalania paliw stałych.

*Miasto know-how

Urząd Miasta Poznania, plac Kolegiacki 17, 61-841 Poznań

tel. +48 61 878 53 81, fax +48 61 852 92 75, prezydent@um.poznan.pl, www.poznan.pl

Kompetencje w wyżej wymienionym zakresie posiada Sejmik Województwa Wielkopolskiego, który na podstawie art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska może, w drodze uchwały, w celu zapobieżenia negatywnego oddziaływania na środowisko, określić dla terenu województwa lub jego części, rodzaje lub jakość paliw dopuszczonych do stosowania.

W obecnym stanie prawnym, w celu ograniczenia tzw. niskiej emisji - głównego źródła pyłu PM10, jest możliwe zastosowanie tylko i wyłącznie wyżej wymienionych przepisów prawnych.

Monitoring jakości powietrza dla miasta Poznania prowadzi Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Poznania, który zgodnie z art. 94 wyżej cyt. ustawy, w przypadku przekroczenia lub ryzyka przekroczenia poziomu alarmowego, docelowego lub dopuszczalnego substancji w powietrzu powiadamia Urząd Marszałkowski i Wojewódzkie Centrum Zarządzania Kryzysowego, które pełni rolę nadrzędną dla Centrum Zarządzania Kryzysowego dla Miasta Poznania.

Ustosunkowując się do pytania Pani Radnej dotyczącego powiadamiania mieszkańców o zagrożeniach informuję, że Centrum Zarządzania Kryzysowego dla Miasta Poznania od 3 czerwca 2011 roku wysłało za pomocą SMS-ów 33 następujące ostrzeżenia o zagrożeniach :

- ostrzeżenia meteorologiczne III stopnia (komunikaty IMGW) – 26 ostrzeżeń,
- awarie techniczne (awaria kotłów grzewczych Dalkia ZEC) – 2 ostrzeżenia,
- utrudnienia w ruchu pojazdów i komunikacji miejskiej w związku z imprezami masowymi - 4 ostrzeżenia,
- ostrzeżenie do grupy „Powódź” – 1 ostrzeżenie.

Z poważaniem

Ryszard Grobelny

Do wiadomości:
Przewodniczący Rady Miasta Poznania